

Izhaja vsak dan

tadi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Praznične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Nollu piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto, petletne poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglaš po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisne se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik

konkorsij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konkorsija

lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Štiri japonske transportne ladje pogreznjene.

PARIZ 27. List »Matin« je priobčil sledečo brzobjavko, ki jo je prejel večeraj od svojega dopisnika iz Port Arturja: Iz zanesljivega vira sem zvedel, da je dne 25. t. m. ruska vladivostska eskadra potopila štiri japonske transportne ladje, na katerih je bilo 4000 mož.

Japonska mobilizacija.

LONDON 27. Iz Hakodate brzobjavljajo, da je tam za odhod pripravljenih 10 transportnih in več vojnih ladij. Namenjene so baje za Vladivostok.

V severni Koreji.

LONDON 27. Glasom poročil japonskih časnikov, je prebivalstvo severnega dela Koreje v obče Japoncem prijazno, vendar ima tudi ruska stranka mnogo pristašev.

Port Artur nepremagljiv.

LONDON 27. Iz Port Arturja poročajo, da so napravili Rusi v okolici nadaljne utrdbe. Poškodbe utrdb na kopnem so že popravljene. Po mnenju ruskih častnikov je nemogoče zavzeti Port Artur.

Obstreljavanje Niučvanga.

TIENSIN 27. Tukaj se vzdržuje glas, da so Japonci v ponedeljek po noči obstreljavali Niučvangske utrdbe.

Iz Port Arturja.

PETROGRAD 27. Specialni dopisnik ruske brzobjavne agenture je večeraj poročal iz Port Arturja, da so poskusi z podmorskimi ladjicami izvrstno uspeli.

»Varjag«.

BEROLIN 27. Križarka »Varjag«, ki leži na morem dnu pred Čemulpom upajo do konca bodočega meseca vzdigniti ter jo do novembra popraviti in oborožiti.

Dementi.

BEROLIN 27. Ladjedelnica v Elbingu izjavlja, da je vest, glasom katere je bilo več nemških torpedovk prodanih Rusiji, neresnična in popolnoma neutemeljena.

Odstop Aleksejeva?

DUNAJ 27. Glasom poročil, ki so došla iz Petrograda v tujščanje dobro obveščene kroge, so v ruski prestolnici ne veruje, da odstopi sedaj Aleksejev od svoje službe. Sicer se priznava, da je razmerje med Kurapatkinom in Aleksejevom zelo slabo. Oba

sta bila že pred pričetkom vojne različnega mnenja glede politike, po kateri naj bi se ravno na skrajnem Vstoku. Kakor je Kurapatkin bil odločen nasprotnik, da so Rusi zasedli Mandžurijo, tako je Aleksejev zagovarjal ta načrt. Nevepehi ruskega brodograditelja so zelo ožigali zaupanje, ki ga je imel car do Aleksejeva. Aleksejev odstopi od svoje službe še le v poznejši čas.

Mir v Port Arturju.

PETROGRAD 27. Dopisnik ruske brzobjavne agenture je poročal danes iz Port Arturja, da je bilo v okrožju trdnjave vse mirno.

Glasovi o posredovanju Anglije.

KOLONJA 27. Glasom brzobjavke, ki jo je prejela »Köln. Zeitung« iz Petrograda traja še vedno razdraženost ruskih novinarjev zaradi možnosti angleškega posredovanja v sedanjih vojni. Neki list odklanja vsako posredovanje ter izjavlja, da ne potrebuje Rusija drugega berlinskega kongresa. Kadar doseže Rusija uspehov na kopnem, bo sklepala mir brez tuje pomoči.

LONDON 27. Reuterjev biro je zvedel, da se vesti došle iz Petrograda, glasom katerih je hotela prevzeti Anglija posredovanje med Rusijo in Japonsko v sedanjih vojni, popolnoma neosnovane. V Londonu ne vedo celo v dobro podučenih krogih za izvir teh vesti.

Avstrijska zbornica.

(Brzobjavne poročilo.)

DUNAJ 27. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. in pol dopoldne. Prečitane so bile došle vloge. Med temi se nahajajo sledeče interpelacije: posl. dra. Šilenyja in drugov glede uravnave razmer o. kr. raščunskih uradnikov; posl. dra. Pantučeka in drugov glede uravnave plač avskultantov; posl. Formaneka in drugov glede znatnega znižanja sladkornega davka; posl. Kefana in drugov s peticijo društva čeških tovarnarjev za sladkor; interpellacije so vprašali, hoče li vlada pospešiti pogajanja glede podržavljenja severno-zapadne železnice in severno-nemške zvezne železnice ter priv. avstro-ogrške državne železnice in dotični zakonski načrt čim prej predložiti.

Nadalje se nahaja interpelacija posl. Fiedlerja in drugov glede dovoljenja porabe davka prostega spirita v produktivne svrhe; posl. dra. Šilenyja in drugov glede prenosne obitnega reda; posl. dra. Heilingerja in drugov glede odloka o vsučiliških študijah državnih uradnikov v katerem vprašajo, hoče li ministerski predsednik dr. Koerber umakniti čim prej gori omenjeni odlok, ki nasprotuje načelom socialne pravičnosti in

grudo, s katere je mnogo let pogledaval na grob svoje prve žene. Položili so ga poleg nje vsporedno, in dve stopinji od nje. Karlo in njegov oče sta odvedla razjokani siroti v pusto hišo na cesti.

VI.

Ljudje na Banji so govorili, da je njihovo malo mesto vznemirilo ves svet: vse novine so pisale o dogodku, ki je pretresel to obal. Skoro vsaki list je drugače »obvestil« svoje spoštovane čitatelje o »groznem umorstvu in Küstenlandu«. Neke dunajske novine so natanjko razglabljale, kako so »tudi ob tej priliki udarile na površino protiaustrijske panslavistične agitacije, kako je narod navalil na občinsko hišo in na župana, vodjen od nekega pomorskega kapitana in od ljubimke njegovega sina, o katerem se sumi opravičeno, da je storil zločin roparskega umorstva v dogovoru se svojo ljubimko, hčerjo umorjenega, fanatično širiteljico panslavizma, deklico, zadejeno nihilističnimi idejami po njeni mačehi, katero je nje oče, sedaj grozno umorjeni, dovel iz nekega ruskega pristanišča, kjer je bilo že znano njeno rojstvo.

Tako je pisal ta »uvaževani« list dunajski, in je dodal na koncu, da hoče »tudi

svobodi učenja in je krivičen napreduku nižjih slojev.

Dobesedno čitanje došlih vlog je trajalo do 2. in četrt ure popoldne.

Po 3 poimenskih glasovanjih je hotel predsednik, da se izvrše razne volitve, ki so na dnevnem redu, zlasti volitev kvotne deputacije. — Ker je posl. Čoo proti temu protestiral, je nadaljevala zbornica razpravo o nujnih predlogih. — Posl. Šileny je utemeljeval nujni predlog glede spečavanja malobitnih proizvodov. Na to je bila razprava prekinjena.

Predsednik je poklical poslanca Steinwenderja, kateri je povodom protesta posl. Čooa proti volitvi kvotne deputacije proti predsedniku vzkliknil: Pustite naj govori bedak kar boče. Čoo je predlagal zaradi tega mejklica, naj se imenuje grajalni odsek, ki se snide jutri predpoludne.

Prihodnja seja jutri.

Brzobjavne vesti.

Dopolnilne volitve.

DUNAJ 27. Na današnji dopolnilni volitvi 4. kurije za mestni svet v okrajih Leopoldstadt in Hietzing sta bila izvoljena dva krščanska socialista.

Privatni detektiv.

DUNAJ 27. Ministerstvo za trgovino je poslalo sporazumno z ministerstvom za notranje stvari na vse politične deželne oblasti odlok glede privatnih zavodov za detektive.

V tem odloku kaže na napake in zlasti na obžalovanja vredno vtikanje v privatno in družinsko življenje, ki je večkrat vsodepolno, radi česar je potrebno, da se izda za izvrševanje tega obrta posebno dovoljenje. Politične deželne oblasti naj postopajo pri takih dovoljenjih z največjo strogostjo ter naj podelé take koncesije samo popolnoma neomadeževanim in zanesljivim osebam. Dosedaj pridobljene pravice za podjetja tajnih detektivov ostanejo v veljavi.

Kuco-valaške cerkveno vprašanje.

CARIGRAD 27. Romunski krogi so napravili pri turški vladi in pri ekumenskemu patrijarhu korake za uravnavo kuco-valaškega cerkvenega vprašanja, kar podpira nekateri poslaniki.

Makedonsko orožništvo.

CARIGRAD 27. Večeraj sta poslanika sporazumno velesil zopet urgirala pri turški vladi rešitev visečega orožniškega vprašanja.

CARIGRAD 27. Veči del inozemskih častnikov je že došel v Solun. Francoski pribočnik polkovnik Verand bode dal onim častnikom, ki niso orožniški častniki kratek

nadalje točno informirati svoje čitatelje o zločinu »v Küstenlandu«.

Neki tržaški list je naznanil tri dni potem, da je neka kmetica našla veliko črno listnico uro od Banje proti Reki, kakih dvajset korakov niže od ceste. To je bila senca. V listnici, izročeni sodišču, ni bilo denarja, ali bilo je v njej raznih beležek, in medistim tudi številke tisočakov, ki jih je Dakić hotel poslati v Trst. Preiskovalni sodnik je povedal le nekaterim, da je našel v listnici one beležke. Preiskava se je vodila na vse strani in jako previdno. Sodišče se je prepričalo, da je Rikardo Laris bil v Trstu, ko je bil izvršen zločin. Laris ni nikdo izkušaval ali zaslišaval. On se je povrnil iz Trsta na Reko v sredo, kasno po noči.

Lucija je ostala na Banji do četrtega jutro, vedno v hiši se svojo sestro, z Markom in Evfemijo. Jokala je neprestano. Teodora pa je gledala pred se, vedno molčeča, zamišljena. Marko ju je tolažil. On je bil v sredo nekoliko ur v Knežiču, pak se je povrnil na Banjo. Njegova Evfemija pa se ni umaknila od Lucije in Teodore. Tudi stari Francetič jih je obiskal dvakrat. Došlo so tudi neke gospe izražati sožalje, da bi žalostni siroti laglje prenašali bol.

(Pride še.)

navod, medtem bode pa general De Giorgis potoval z drugimi pribočniki po vseh 3 vilajetih.

Mesto zgorelo.

LVOV 27. Večeraj o polunoči je nastal v mestu Buczaczu požar, ki je vpepelil 200 hiš, med temi šolsko poslopje, občinsko hišo in rusinsko cerkev. V predmestju Nagorzanka je zgorelo 80 hiš. Nad 3000 ljudi je brez strehe, 2 osebi sta našle smrt v plamenu, neka žena je zgorela na cesti s konji in vozom. Ogenj je nastal vled neprevidnosti in se je radi silnega vetra naglo razširil, tako, da ni bilo misliti na rešitev.

Nova turška križarka.

CARIGRAD 27. Ministerstvo za mornarico je vzelo za leto dan v službo poveljnika, strojevodjo, artileriste in elektrotehniko, ki so doveli semkaj križarko »Abdul Medsid« ter se pogaja sedaj s tukaj bivajočim zastopnikom ladjedelnice Cramp, Willeamsom zaradi novih gradenj.

Konec potovanja cesarja Viljema.

BENETKE 27. Cesar Viljem se je povrnil ob 4. uri popoldne s posebnim vlakom v Nemčijo.

Nesreča v rudokopu.

JOHANNESBURG 27. Predsinočnjem se je vtrgala v rudniku Robinson Deep vrv vlačilnega koša, ko je isti že došel do vrha. Koš je padel 2000 metrov globoko, kjer je ubil rudokope; pogreša se 43 domačincev.

Španski kralj na potovanju.

ALMERIA 27. Kralj Alfonz je ogledal danes oklopnača »Lepanto« ter je odpotoval ob 6. uri 45 min. zvečer.

Predsednik Loubet v Rimu.

RIM 27. Predsednik Loubet je obiskal danes predpoludne vilo Medici, kjer mu je izročil bivši francoski minister Leckroy kip Viktorja Hugo. — Predsednik Loubet je v svojem govoru poudarjal, da je današnja izjava dokaz, da se ideja občega bratovstva in miroljubnosti razširja po vsem svetu. Predsednik si je na to ogledal palačo lepih umetnosti, kjer mu je bil izročen v spomin krasen album. Loubet se je za to zahvalil omenivši bratovsko zvezo italijanskih in francoskih umetnikov. Kralj Viktor Emanuel se je podal danes popoldne na lov v Castel Porziano.

Atentat na španskega ministerskega predsednika.

ALICANTE 27. Zaradi atentata na železniški vlak, na katerem se je nahajal ministerski predsednik Maura, je bilo aretovanih 15 oseb.

Italijani, socialisti in šolsko vprašanje.

VII.

V vrsti teh člankov smo pokazali, kako se je socialna demokracija svedano obvezala na princip nacionalne avtonomije. Iz tega dejstva pa ne dopušča logika nobenega drugega sklepa, nego, da mora socialna demokracija tudi stopiti v boj za uveljavljenje tega principa. S samim akademskim, teoretičnim pripoznavanjem ni še nič pomagano. Če se temu, kar smo spoznali za pravo in dobro, stavljajo zapreke, nam navstaja moralna dolžnost, da aktivno nastopamo, da nudimo svojo delavno roko za odstranjenje teh zaprek, za premaganje njih, ki so sovražniki — dobremu, pravemu in pravičnemu.

Jeden gg. govornikov socialistične stranke na shodu pri sv. Ivanu je menil: mi socialisti smo med seboj že rešili vprašanje sporazumljenja; sedaj pa glejte vi slovenski narodnjaki, da je rešite z italijanskimi narodnjaki!

V interesu stvari je obžalovati, da se je socialna demokracija postavila na tako stališče. Vsprejemši v svoj program princip nacionalne avtonomije, je vsprejela tudi obvezo, da bo zastavljala svojo moč v to, da se ure-

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Eugenij Kumičić, prevel J. S.

Drugi del.

V.

Dan je bil veder; pihal je močan severnjak, šumel je po goli šumi nad pokopališčem in je sedaj glasneje sedaj slabše raznašal glas zvona in privzdigal lase na odkritih mornarskih glavah okolo groba, ko je župnik molil. Solnce je od vstoka osvetlilo cerkvico, one ljudi okolo krste in en del izkopane zemlje, rmenkaste, vlažne, mastne. Lucija in Teodora sta se ob robu groba nalonili vsaka na eno ramo starega Francetiča in si pokrili oči z robcem. Stari Francetič se je bil naslonil na spomenik njijine matere, lep stolp iz marmorja, zlomljen po sredi. Ko so padle zamolklo prve grude v grob, ko se jima je oče odzval tužnim in zadnjim pozdravom, je njijin jok poletel v šum vetra, treli sta se po vsem životu, padli na kolena ter se sklonili od velike žalosti na holmič svoje matere. Njijin oče je legel pod ono

nišiti ta princip. Če nestori tega, se izpostavi nevarnosti, da se bo mislilo o njej, da ne misli resno se svojimi programi, da sestavlja iste, jih vsprejema in proglašale v nekatere dekorativne namene.

S teorijo mora biti v soglasju praksa. Taktika, vse javno nastopanje treba da služi uveljavljanju programov. A tu smo, da izpregovorimo iskreno besedo. Napisali smo besedo — taktika. *Conditio sine qua non* za vsako stranko je, da ne dopušča nikakega dvoma, misli-li, ali ne misli resno se svojimi lastnimi načeli in nazori, ker drugače jej neizbežno pride trenotek, ko svet ne bo nje same smatral resno. V tem pogledu mora biti trdna. Ali glede taktike, glede poti, ki jo morejo dovesti do ciljev, ne sme biti ortodoksa, nepremična, intransigentna. Nekam čudno, nerazumljivo nam se je videlo vsikdar, kadar-koli nam je odmevalo iz tabora naših socializtov — in to se je dogajalo pogostoma v prejšnjih časih: mi socialisti ne smemo imeti nikakih dotikov z drugimi »meščanskimi« strankami, mi ne smemo transigirati nikdar, pa naj gre za katero-koli stvar hoče. Taka intransigencea se nam je zdela nedouma, tudi če jo s socialističnega stališča motrimo kritično.

Da socialisti ne stopajo z drugimi strankami v trajne formalne zveze, to umejemo. — Ali da ne bi smeli stopati v kontakt z drugimi strankami in posebnih konkretnih slučajih, ko gre za to, da se zatre kako splošno zlo, ali izvojuje kako splošno dobro, ko gre za povoljno rešenje vprašanja, ki je v soglasju z njihovim lastnim programom: tega ne moremo umeti in ne moremo odobravati: ker ni logično, ker ne priča o dalekoglednosti. Taka intransigencea v pogledu taktike kaže, da ni tudi tistega zdravega, potrebnega dopuščenege egoizma, ki je neizogibno potreben v političnem življenju. Narava ne pozna skokov in ne dopušča jih tudi politično življenje. Ni v interesu socialne demokracije same, ako si domišlja, da jej bo možno hkratu vse zlomiti na kolenu. Tudi ona ne sme prezirati pravila, ki stoji nepremično kakor dogma v političnem življenju: ako vidim, da ne morem čez hrib, gledati moram, da pridem okolo hriba!

Socialna demokracija je vsprejela v svoj program princip nacionalne avtonomije. Ona razglasa tudi sedaj na dan, da leuresničenje tega principa more izvesti narode v naši državi iz labirinta narodnih bojov in sporov. Prenehanje narodnih bojov pa je temeljni kamen, na kateri jedini more socialna demokracija nasloniti svoj vseukupni program. Čim pa je princip nacionalne avtonomije vsprejet v program socialne demokracije in je ta slednja priznala s tem, da je v nje lastnem interesu, ako se ta princip spravi v praktično veljavo; in čim vidi socialna demokracija, da so hegemonistične narodnosti sovražne uveljavljanju tega principa, mora priznati tudi, da je potreben boj za to uveljavljanje! Po takem se nam ne vidi logično, ako se od socialno-demokratske strani obsoja narodni boj, v kolikor sta istemu cilj jednako in enakopravnost, ki naj nam jo prinese ravno nacionalna avtonomija! In čim vidi socialna demokracija, da je sama prešibka, da bi mogla uspešno izvajevati ta boj v doglednih časih vleva jej že zdravi egoizem, da ne odklanja zavezništvo v tem boju tistih strank, ki so isti princip zapisale na svoje zastave. Zdravi egoizem pravimo, ker le po rešenju — in nič prej — nacionalnih sporov se odpre široka pot socialnim problemom. In na tem mora biti nekaj ležeče socialni demokraciji, ako resno misli svojim programom in svojo bodočnostjo!

Aut-aut: ali priznava socialna demokracija princip nacionalne avtonomije — potem se mora boriti z drugimi strankami za njega uveljavljanje; a! ga ne priznava — potem pa ga ni smela vsprejemati v svoj program!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 27. aprila 1904.

Iz brzojavke admirala Togo, s katero je sporočil v Tokio o veliki nevarnosti po podmorskih minah, zveni nekaj kakor resignacija, vasj za bližnje čase. Kakor da je hotel Japonec opozoriti: ne pričakujte od mene v bližnjih dneh Bog ve kaj! Togo pa govori le o nevarnosti in o potrebni previdnosti, iz česar naj bi sledilo, da do sedaj se [ni še] pripetila nobena nezgoda vojnemu brodogradu. »Reichswahr« pa meni: »Jako možno je, da

tudi brodogradje admirala Togo in da japonske transportne flotile, ki morajo v svrhu izkrcenja pluti bolj proti severu, trpe valed plavajočih min, ali da so že poškodovane, le z razliko da Rusi sporočajo o takih izgubah in poškodbah svojega brodogradja, dočim Japonci principijelno molče.

Tako utegne biti; sploh se zdi, da je prišel tisti psihološki moment, ko se nehuje tisto ceneno zmagovalstvo admirala Togo, dočim japonsko vojno vodstvo na kopnem sploh ni še nič pokazalo tiste proslavljene japonske velike inteligence in podjetnosti.

Mej tem pa, ko je rusko vladivostško brodogradje začelo dajati znamenj energične živahnosti, se zabavajo japončiki, ali bolje rečeno zabavajo svoje čitatelje z angleško intervencijo in pa s — prepri med guvernerjem Aleksejevem in generalom Kuropatkinom in s hudo nevoljo carja proti Aleksejevu.

Kar se dostaje posredovanja, je stvar jasna, da v tem hipu ne more Rusija storiti drugega, nego da z vso odločnostjo odkloni vsaki tak poskus.

Na prazno govoričenje o preprih med Aleksejevem in Kuropatkinom in o demisiji prvega daja najboljši odgovor dejstvo, da je Aleksejev to dal v Port Arturu, da si je ogledal poprave na »Retvizanu«, »Cesarjeviču« in »Pobjedi« — katere poprave so blizu svojega popolnega izvršetka —, da si je ogledal vse drugo brodogradje, utrdbe, oboroženja in posadko. To ne daje misliti na demisijo. In psihološko ni verjetno, da bi bil šel na tako ogledovanje pod težo carjeve jeze in misli na jutrajnji odhod.

Posvetovanje avtoritet ruske vojne mornarice.

Iz Petrograda poročajo, da je bila v torek seja sveta vojne mornarice pod predsedništvom višega admirala velikega kneza Aleksija. Seje so se vdeležili admiral Skrydlov in načelniki ruske vojne mornarice. Zaradi tega je Skrydlov še le včeraj odpotoval v Sebastopol, odkoder odpotuje v Port Artur, kamor dospe okoli 13. maja.

Novi podmorski čoln.

Ruska vlada je dala pomorskemu inženirju Bubenovu za model novga podmorskega čolna 25.000 rubljev nagrade. Ta čoln je bil zgrajen v Odesi. Puskusi so izborno uspeli. Sedaj se čoln zopet razloži na posamične dele, ter po železnici odpošlje v Vztočno Azijo.

Mobilizacija japonske vojske.

Iz Tokija so sporočili »Berliner Tageblatt«, da se je konečno pričela mobilizacija še 4 nadaljnjih japonskih divizij. Toso 5. 8. 10. in 11. divizija. Te bodo sestavljale tretjo japonsko armado, pod zapovedništvom generala Nodzu. Prva japonska armada pod generalom Kuroki obstoja iz 2. in 12. gardne divizije in 2. in 12. rezervne brigade. Druga armada pod generalom Oku obstoja iz 1. 3. 4. divizije in 1. 3. 4. rezervne brigade. Ti dve armadi da imate vsaka do približno 100.000 mož in ne samo 60.000, kakor se se do sedaj mislilo. Prva japonska armada je nabaja na reki Jalu ter stoji nasproti ruskim sprejnim četam pod generalom Miščenkam.

Pomožnim škofom v Olomucu.

utegne biti imenovan — kakor poročajo iz Olomuca — tamkajšnji kanonik metropolitanskega kapitlja, baron Grimmenstein.

Po štrajku na Ogrskem.

Židovske novine pojo slavo grofu Tiszi in mu čestitajo na izvojevanju zmagi nad žrtvami, zvezanimi na rokah in nogah. Ali vse poštene svet se zgraža nad upravo ogrske države radi nje postopanja s štrajkovi med in po štrajku in — pred štrajkom. »Information« opaza primerno, da nikdar ne bi bilo prišlo do takega štrajka, ako bi se ne bilo dopuščalo, da so nezaščitani odnošaji na ogrskih državnih železnicah postajali slabši in elabši. Ali sramotna plačila, nobene varnosti za ekzistenco, protekcijonizem, sploh pravi azijski odnošaji — to vse je moralo dozoriti take posledice. In ko niso mogli dalje z vso brutaliteto, poskrili so se za skupno vojsko, kakor so delali vsikdar tudi tedaj, ko niso mogli sami dušiti nemadarskih narodnosti. Če je še treba dokaza, da je ogrsko, ali resničneje rečeno: madjarsko državno poslopje v zvezi evropski vnanjosti le kos pol-azijskosti, imeli bi sedaj tak dokaz.

In če ne bi zadoščal štrajk železničarjev in način, kakor so ga pobili, ker ga niso znali pomiriti, bil bi tak dokaz že v samem strelskem eksperimentu madjarskih orožnikov.

Iz Makedonije.

Častniki Avstro Ogrske, Anglije in Rusije, ki bodo služili v novo reorganiziranem orožništvu, so že došli. Pet francoskih častnikov se ukreca v soboto v Marzili; kdaj pridejo italijanski častniki, ni še znano. Vrhovni poveljnik orožništva, general De Giorgis, je odpotoval v soboto v Bitolj.

Nesporazumljenje, ki je bilo med sporazumnima velesilama na eni, in turško vlado na drugi strani glede pogodbenih pogojev z inozemskimi častniki, je baje odstranjeno; valed tega se sklene pogodba v nekoliko dneh.

Deficit nemškega cesarstva.

Nemški državni proračun izkazuje, kakor je poročal minister za finance v proračunskem odseku kronični deficit 100 milijonov mark. Ta deficit so povzročile velike potrebe vojske in mornarice. Državni deficit bi se imel pokriti s prinosi posamičnih držav, toda one se tega branijo. Zdj se dela za reformo državnih financ in liberalna stranka predlaga, naj se uvedejo direktni državni davki.

Dnevne novice.

Za prihodnje občinske volitve. Namestništvo je ugodilo zahtevi mestnega magistrata, da se vnovič prične z reklamacijskim postopanjem, to je, da se volilne liste vnovič razpologe na upogled za dobo 6 tednov. Dan, s katerim prične to razloženje, ni še določen. Tudi za to obnovljeno reklamacijsko postopanje treba zadostiti določili mestnega statuta, da se tozadevna naznanila priobčijo hišnim posestnikom. Povdarjamo pa (da ne bo morda nesporazumljenja), da že uložene reklamacije veljajo, da torej onim, ki so reklamirali, ne treba tega storiti vnovič. Zato pa se obračamo tem nujneje do onih, ki niso reklamirali, ter jih pozivljamo, naj porabijo to priliko, ki se jim nudi. Izlasti moramo konstatirati, da so mestni volilci prenebržni ob takih prevažnih prilikah. Naj se odvadijo enkrat vse pričakovati le od odbora političnega društva, ki sicer rad stori vse možno, da se volilecem olajša reklamiranje. Toliko pa se že sme zahtevati od vsakega posamičnika, da se vsaj zgleda pri odboru, oziroma pri odvetnikih, ki so prevzeli posel reklamiranja in ki poskrbe zanj, vse potrebno. Naj se le pomisli, da je mesto veliko ter da so naši davkoplačevalci po vsem mestu raztrešeni, da jih odbor niti ne pozna vseh. K temu prihaja še, da je ob sedanjih volitvah izložena v mestu le ena volilna lista, in sicer na magistratu, v katero imajo vpogled le posamični in le za osebe, za katere se zanimajo. Vse volilne liste pa ni dovoljeno pregledavati, s čemer je kumulativno delo jako otežkočeno. Izlasti pa opozarjamo, da je reklamiranje za IV. mestni razred posebno važno tudi zato, ker so te liste podlaga tudi za državnozbornske volitve. V kolikor smo doznali je potom naših odvetnikov reklamiralo za mestne volilne razrede le 10 volilcev. Ni nam pa znano, koliko jih je reklamiralo naravnost. Pač pa se je okolica še precej gibala. Po dr. Rybsu je reklamiralo 32 volilcev za I. okraj in 22 volilcev za II. okraj, po dr. Pretnerju okolo 17 volilcev za III. okraj in okolo 20 volilcev za V. okraj, po dr. Gregorinu 21 volilcev za IV. okraj in 28 volilcev za VI. okraj.

Vrhu tega jih je mnogo reklamiralo naravnost na zapisnik, tako n. pr. okolu 30 v Barkovljah in okolu 20 pri Sv. Ivanu. V okolišasnih volilnih okrajih je tudi priraslo nekaj volilcev (državnih uradnikov in uslužbencev, stanujočih v okolici), katere je e. k. namestništvo uradno naložilo sprejeti v volilne liste. V vsej okolici bode na ta način preko 200 novih volilcev. Nadejamo se, da store v novem reklamacijskem roku tudi mestni Slovenci svojo dolžnost ter da se zbude iz svoje apatije.

Imenovanje lekarja v Lovranu. — Od tam nam pišejo od 26. t. m.: Izvedeli smo, gospod urednik, da je deželni zdravstveni svet za Primorsko predložil za novo ustanovljeno lekarno v Lovranu skrajno-radikalnega Italijana, čeravno je bilo med prosilci zmernih in poštenh Italijanov. — Ker ni

bilo med prosilci nobenega Hrvata oziroma Slovenca, bilo bi smešno zahtevati, da se imenuje Hrvat oziroma Slovenec. Toda, če se more izbirati med skrajno-radikalnimi in zmernimi Italijani, zamoremo vendar zahtevati, da bo imenovan zmeren kandidat in zvest državljani. Zadnjo besedo na tem imenovanju ima e. k. namestništvo, od katerega pričakujemo, da se bo oziralo na opravičene želje našega ljudstva tembolj, ker radikalni Italijani imajo že svoje lekarje v Opatiji in na Veloskem. Rekli smo za sedaj zadnjo besedo; toda za nas ne bo to zadoja, ako se ne bo z imenovanjem vsreglo željam ogromne večine našega naroda.

Iz municipalne delegacije. — Mestna delegacija je v svoji zadnji seji izrekla priporočila, da se bo upravno poslopje nove narišnice kurilo z vodno paro in je odobrila povisek troškov v znesku 4900 K, ki se imajo pokriti iz rezerve 5% od proračunjenega troška za gradnjo narišnice. Ker se ima postaviti nov statut za osebo službe za čiščenje mesta, je dobil mestni magistrat pooblastilo, da odpove službo vsemu sedanjemu osebju.

Iz Boljuna nam pišejo: Ker se niso mogli udeležiti veselice pev. dr. »Prešeren« v Boljuncu dne 17. t. m., sta darovala mesto vstopnine gg. K. Šiškovič, trgovec v Černemkalu 2 K, g. Iv. Kariš uradnik užit. 1 K; nekateri gospodje so preplačali vstopnino. Srčna hvala!

Vzgleden soprog. 42 letni težak Evgen Stančič, ki stanuje se svojo soprogo Marijo v ulici Pozzo di Crosada št. 4, je bil sinoči aretovan, ker je svoji ženi grozil se sekire. Ker je žena ubežala pred njim in se skrila v neko sobo, je on se sekiro razbil vrata iste sobe. K sreči je prišel lastnik hiše ter ubranil ženo. Ker pa je Stančič še nadalje rogovilil, je lastnik hiše poklical redarje, kateri so tega vzglednega soproga odveli v zapor v ulico Tigor.

Znamenje časov. Nemški propovednik v tržaški cerkvi pri sv. Antonu novem, znani in preznani pater Volbert, dobiva za te propovedi letnih 630 goldinarjev in brezplačno stanovanje. — Ne, nismo prav rekli, rekli, da dobiva! Popraviti moramo: je dobival. Kajti sedaj, nekoliko časa sem, dobiva — nekaj več. Pred nekoliko časa je bil na preč sel k mizi ter sestavil prošnjo, naj mu kaj priboljšajo. Na škofiji so s toplimi besedami pospremili to prošnjo in istotako na namestništvo. Ne brez uspeha. Na Dunaju so pridodali patru Volbertu še 300 gld.

To je velekarakterističen dogodek, ako uvažujemo, da mora marsikak duhovnik na deželi ob sramotni plači za vse drugačo službo, nego jo opravlja pater Volbert, ali stradati, ali iskati miloščin pri ljudstvu!!

Ali še veliko karakterističnejša, nego dejstvo, da so patru Volbertu tako znatno pomnožili dohodke, je naglica, s katero so storili to. Od uležitve prošnje pa do povoljne rešitve je minolo komaj mesec dni. Duhovniki na deželi pa morajo ob imenovanju, oziroma ob vsakem premeščanju navadno čakati po štiri, pet in šest mesecev, predno so jim nakazali tisto borno plačo! A gospodje na ordinarijatu nimajo časa za razmišljanje, od časa naj dotični duhovnik živi v tem dolgem času, izlasti še, ko je preseljevanje zvezano z izdatnimi troški in se je mož iztrošil, tudi če je imel, morda prihranjen kak novčič. Kako pa je z onimi, ki niso imeli nič prihranjenega?!

Te okoliščnosti treba uvaževati, ako hočemo prav umeti ves pomen velike poslušnosti do nemškonaacionalnega patra Volberta. To je nagrada za trud, ki ga ima s tem, da pomaga voditi škofijo v tisti znani narodni smeri. Dobro je le, da jih je tudi že med italijanskimi svečniki, ki so jeli slutiti, kakov je sedanji kurz ladiji naših škofjske — politike!

Radovedni smo le, kje hoče odššipniti slavna vlada, da je mogla zadovoljiti patra Volberta!!

Izlet na Ljvade. Dne 5. maja t. l. bo imela družba sv. Cirila in Metodija za Istro svoje letno glavno zborovanje v Ljvadah pri Oprtlu in po prvič v urednji Istri. Želeti bi bilo, da bi se vdeležili tega zborovanja izlasti tudi Slovenci iz koperskega okraja in Trsta in njega okolice, kjer bi se prepričali o delovanju naše družbe za Istro. Izlet z železnico iz Trsta oziroma iz koperske okolice je vrlo zanimiv, ker železnica vozi po najlepših krajih Istre. Odhod iz Trsta je ob 5-20 uri jutraj s postaje Trst Sv. Andrej in prihod na Lj-

100

Posojila

ne manjše od **10.000 kron**
na hiše, zemljišče, dedščine
KAROL OFNER

Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.
(Posredovalci izključeni).

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

M. MADRIZ

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

- TRST -
- Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplativ ter vseh predmetov te stroke.
Ugodne cene.

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. - Corso št. 47. - TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. - Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Najboljše obuvalo se vdobiva po ugodnih cenah v

evljarnici Julij-a Romanelli Trst, Corso št. 12.

rumeno obuvalo za vezati za moške od gld. 3.30
črno „ „ „ 3.10
sivo „ „ „ 2.60

Nizko obuvalo vsake vrste za ženske o gld. 1.—. Specialiteta: obuvala za otroke.

Svoji k svojim! **Svoji k svojim!**
Opozorjamo vsakega varčnega redoljubca, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico **500.000 kron**
in temeljno glavnico **200000 kron**

sprejemlje vsako vrsto premijskih (hiše, gospodarska posojila, tovarne) ter premijskih
(kakor pohorje, gospodarske stroje, žvino, zlat, srebro, vino, blago v skladiščih
ali na prostoru itd.) zavarovanja proti ognju in sili ali najnižjih cenah in z najboljšim
jamstvom. - Ista zadruga za svoje zavarovanje poslova na navedena pri prvih do-
nosnih zavedih. Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem
zavodu — že da se ne preda v tujino.

GLAVNO ZASTOPNIŠTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravnanje izro-
čilo gosp. **IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri „The Mutual“, Trst, ul. Miramar 11.
Svojim pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo gosp. **Dr. OTOKARJA**
RÝBAŘA odvjetnika v Trstu.

Kleparska delavnica

VALENTIN LUZNAR

TRST - Ulica Belvedere št. 24 - TRST

priporoča svoje kleparske izdelke
za stavbe in gblanterijo.

Posebnost: žlebovi od pocinjenega kositra.

Svojim cenjenim rojakom, posebno pa stavbinskim mojstrom
se toplo priporoča.

Cene zmerne.

Postrežba točna.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke
in otroke. Jope črne in barvane v velikem izboru
nadalje bele od satena in platna, kostumi saten al
platneni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po
meri, ki se izgotovi v lastnej krojačnici; 600 oblek
po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je
vedno obložena z izdelki najboljših tovarn Češke,
Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

V vseh mestih

iščemo dobre agente, katerim dajemo
veliko plačo in provizijo. Ponudbe na
Ernest Agular VIII, Budapest,
Josefsring 16.

Škropilnice
proti

peronosperi

inženirja Živica in drugih sestav
se dobivajo po navadnih cenah pri
ŽIVIC i Dgi v Trstu
nasproti kavarni Fabris na trgu vojašnice,
pa tudi vse druge stroje za kmet-
ijstvo ter pumpe itd.
Cene se radovaljno naznanja.

Hiša (grad) na deželi

jednonadstropna, z gospodarskim po-
slopjem in sadnim vrtom, tik želez-
nične postaje blizu Ljubljane, se pro-
stovoljno proda. Pojasnila podaja dr.
Fran Vok, c. kr. notar v Ljubljani.

Cenike na zahtevo franko.

Najstarejša

slovenska zaloga in tovarna
pohištva Andreja Jug v
Trstu, ulica S. Lucia 21. (zadej tribunala) priporoča
vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno po-
atirnega pohištva.

FILIJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH		na naslovljena izplačilna pisma	
na blagajniške nakaze	prinoscu	proti 4 dnevni odpovedi	2 1/2 %
proti 4 dnevni odpovedi	2 1/2 %	proti 8 dnevni odpovedi	2 1/2 %
proti 30 dnevni odpovedi	3 %	proti 30 dnevni odpovedi	3 %
v zlatih napojenih na izplačilna pisma		proti 30 dnevni odpovedi	
proti 3 mes.		2 1/2 %	
proti 6 mes.		2 1/2 %	

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 5. o. d. 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.

Bankoviro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napojeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavi od časa do
časa in sicer po teka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Budimpešto, Brno, Karlove vari, Beko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermannstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Linz, Olomuc, Saaz, Solnograd,
prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje
taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.

Daja predjume

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.
Kreditni na karikacijske listine
se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohranu vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listi. Pogoje daja blagajna
zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
testenine po jako nizkih cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.
Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega
in najfinejega. Najfineje testenine po
jako nizkih cenah ter moko, žita, ovso
in otrobi. Razpošilja naročeno blago
tudi na deželo na debelo in drobna
po jako nizki ceni.

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi pos-
kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se
obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/2 % takoj
„ 3 % na 6 mesecev
„ 3 1/2 % na 1 leto

Napoleone:

po 2 1/2 % na 6 mesecev
„ 2 1/2 % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 1/2 % do vsakega znesk
izplačuje se do 40.000 K a cheque; za več znesk
treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se daje
v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne
uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode ura-
diti ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste inkase in
račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj,
Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja
nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne
papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri
vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa-
dirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti
drugetni proviziji.

Marija vdova Čokelj

priporoča svojo dobro zalo-
ženo prodajalnico

kuhinjskih

posod

po nizkih cenah.

Piazza Ponterosso št. 7.

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42

se priporoča slavnemu občinstvu za vsa
v to stroko spadajoča dela, katera jih
vršuje dovršeno in točno po najnižjih
cenah.

Pozor!

Josip Gregorič

trgovec z oljem, kisom in mlo ter
kolonijalnim blagom

Trstu, ul. Barriera vecchia št.

Priporoča svojo dobroznano prvo slo-
vensko zalogo vsakovrstnega jedilnega
olja, občeje se strankami vedno v slo-
venskem jeziku.

Pošilja na dom po naročbi.

Komur je na sru gesto „Svoji k
svojim“ naj ne zamudi se zglasiti

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih piem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu krebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Kakompt in inkasno menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzu!

Izgubi

Borba naročila.

Podružnica v Spletetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vlozne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni donar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.